

مرواری بر مسائل مورد نیاز قبل از مقدمات پیمانکاری نگهداری جاده

شیرین مینایی^۱، نوید نبیون^۲، محمد زارع عمامدی^۳

Shirin.minaei.29@gmail.com

Daneshjouy.karshenasi.arshad.daneshgah.yazd@gmail.com

m.zareemadi@stu.yazd.ac.ir

چکیده

مسئولان راه با مسئله حفظ قابلیت بهره‌برداری زیرساخت‌های جاده با استفاده از روش‌های سنتی مختلف پیمانکاری روبرو شده‌اند. به عنوان راه حل این مشکل، مسئولین، کار نگهداری جاده را به بخش خصوصی بر اساس میزان اجرای کار واگذار کردند. این روش‌های پیمانکاری، پیمانکاری نگهداری جاده بر اساس اجرای کار (PBMC^۱) نامیده می‌شود؛ که از روش‌های دیگر پیمانکاری سنتی بسیار مقرون به صرفه‌تر است و در دو دهه اخیر در بسیاری از کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته موفقیت‌های چشمگیری داشته است. این تحقیق، مسائل بالقوه بررسی شده قبل از مقدمات پیمانکاری نگهداری بر اساس اجرا را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.

واژگان کلیدی: پیمانکاری، نگهداری بر اساس اجرا، زیرساخت جاده

۱. مقدمه

مسئولان راه با مشکلات حفظ قابلیت بهره‌برداری زیرساخت‌های جاده با استفاده از روش‌های سنتی پیمانکاری روبرو شده‌اند. در روش‌های سنتی پیمانکاری نگهداری جاده، مبلغی که به پیمانکاران توسط مسئولین پرداخت می‌شود بر اساس مقدار کار انجام‌شده طبق فهرست بهای مورد توافق دو طرف می‌باشد. به عبارت دیگر، پیمانکاری نگهداری جاده بر اساس اجرا برای سیستم‌های زیرساخت جاده بر اساس نتیجه کار پیمانکاران و پرداخت‌های مشروط به توانایی پیمانکاران برای دستیابی به اجرای استاندارد تعریف شده در قرارداد و نه مقدار کار انجام‌شده می‌باشد [۱]. علاوه بر این، ماهیت PBMC (پیمانکاری نگهداری بر اساس اجرا) اختصاص به خطرات و مسئولیت‌های پیمانکاران دارد. قراردادهای اجرایی بلندمدت، پیمانکاران را به تکنولوژی‌های مبتکرانه و عرضه کار باکیفیت ترغیب می‌کند. بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه در زمینه کاهش مؤثر هزینه نگهداری تأسیسات زیربنایی و مدیریت زمان با استفاده از قراردادهای نگهداری بر اساس اجرای کار در طی دو دهه اخیر موفق عمل کرده‌اند. میزان آثار و تحقیقات PBMC با وجود اینکه مفهوم جدیدی است به طرز چشمگیری بالا می‌باشد.

به دلیل اینکه PBMC، قرارداد بلندمدتی می‌باشد، معرفی پیمانکاری نگهداری جاده بر اساس عملکرد آن برای حفظ زیرساخت‌های جاده در کشور نیاز به برنامه‌ریزی گسترده و تغییر فرهنگ میان مسئولان جاده دارد. این مقاله، بسیاری از مطالعات منتشر شده در مورد پیمانکاری نگهداری بر اساس اجرا را برای ارائه و معرفی موضوعات بالقوه بررسی شده، قبل از معرفی PBMC را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.

۲. پیمانکاری نگهداری بر اساس اجرا (PBMC)

نگهداری تأسیسات زیربنایی جاده بر اساس اجرا توسط پیمانکار (PBMC) روشی است که تحت آن پیمانکاران منتخب باید با طراحی، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه نگهداری، به استانداردهای جاده در درازمدت برای یک قرارداد مقطع علیرغم خطرات خاص موجود دست یابند [۲].

PBMC می‌تواند پیمانکاران را به اجرای بهتر و بهبود شرایط کلی جاده در طول مدت قرارداد ترغیب نماید. در PBMC پرداخت‌ها بعد از کنترل عملکرد پیمانکاران طبق استانداردهای اجرایی تعریف شده در قرارداد صورت می‌گیرد [۱].